

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.302/2025/7.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke
Dr. Pataki Árpád előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró
Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Németh és Palatics Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Palatics Edit ügyvéd)

Az alperes:

Miniszterelnöki Kabinetiroda (cím2)

Az alperes képviselője:

Balsai Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.470/2024/5/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 69.P.21.585/2024/7.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperest a megtekintés lehetőségének biztosításával a teljesítést igazoló

támpéldányok megismerhetővé tételére kötelezi. Ezt meghaladóan a jogerős ítélet hatályában fenntartja.

Egyik peres fél sem köteles perköltség megtérítésére.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2024. április 26-án a következő közérdekű adatok kiadásának teljesítését kérte az alperestől: az alperes és a név és a név1 által alkotott konzorcium között 2019. december 20-tól az adatkérés napjáig megkötött vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódó médiamixet és médiatervet, médiavásárlást, kampány-nyomonkövetést, optimalizálást, utóértékelést, hatékonyságvizsgálatot, médiakutatást akként, hogy megállapítható legyen, hogy azok mely vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódnak. Kérelmét akként kérte teljesíteni, hogy a másolatokat és egyéb igényelt adatokat az alperes a feladó e-mail címére küldje meg, vagy ha azokat bármely okból nem lehet e-mailben megküldeni, akkor azokat az alperes a kimittud.atlatszo.hu oldalra töltsse fel.

[2] Az alperes 2024. május 13-án tájékoztatta a felperest, hogy a kért adatok jelentős terjedelme miatt az adatigénylésnek a betekintési jog biztosításával tud eleget tenni és felajánlotta az e-mailben történő időpontkérés lehetőségét. A felperes válasza szerint a betekintés a joggyakorlás aránytalan korlátozását jelenti, ezért változatlanul az adatok megküldését kérte.

[3] Az alperes az adatigény teljesítését megtagadta, arra hivatkozással, hogy a kiadni kért adatok mennyisége meghaladja a 6000 oldalt, továbbá papír alapon kezeli a megjelenést alátámasztó támpéldányokat, amelyek mennyisége felbecsülhetetlen. A kérelem teljesítése megtagadásának indokaként az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 30. § (7) bekezdésére is hivatkozott. Álláspontja szerint ugyanis az adatigény mint közfeladatot ellátó szerv gazdálkodásának átfogó, számlaszintű, illetve tételes ellenőrzésére irányul.

[4] A felperes 2024. június 7-i válaszában nem fogadta el a betekintés lehetőségét a kérelem teljesítéseként; kérte, hogy az alperes biztosítsa számára a betekintéssel egyidejűleg a fotókészítés, valamint az elektronikusan tárolt iratokról történő másolat készítését.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

[5] A felperes a keresetben az előzetes adatmegismerés iránti kérelmével egyezően azt kérte, hogy az alperes adja ki a Miniszterelnöki Kabinetiroda, valamint a név és a név1 által alkotott konzorcium (a továbbiakban: konzorcium) között 2019. december 20-tól az adatkérés

napjáig (2024.04.26.) megkötött vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódó médiamixet és médiatervet, médiavásárlást, kampány nyomon követést, optimalizálást, utóértékelést, hatékonyság vizsgálatot, médiakutatást akként, hogy megállapítható legyen, hogy azok mely vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódnak.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a kiadni kért adatok az öt évre visszamenőleg rendelkezésre álló vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódó teljesítés dokumentációjának adatai, illetve azoknak egy része, 419 projektet érint az adatigénylés. Összesen 450 darab doboz tartalmazza a papír alapon rendelkezésre álló iratokat. A zárt kezelés mellett csatolt 24 dobozban lévő iratok csak azok, melyek a 2020. évre vonatkozó, a kampány-nyomonkövetésen felül keletkeztek. Állította, hogy a kért adatok elektronikus kiadása, e-mail címre megküldése fizikailag lehetetlen. Az adatoknak csak kis része létezik elektronikus formában, néhány pendrive-on.

[7] Hivatkozott arra is, hogy a felperes kérelme az Infotv. 30. § (7) bekezdésébe ütközik, mert az számlaszintű, tételes ellenőrzésre irányul. Ezért az Infotv. 30. § (7) bekezdés második fordulata szerint az adatigénylést az igénylés tárgyát képező irat másolata helyett a jogviszony alanyainak, a jogviszony típusának, a jogviszony tárgyának, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás mértékének és időpontjának megjelölésével is teljesíthette volna. Ehhez képest a székhelyén felajánlotta az iratbetekintés lehetőségét, amellyel a felperes nem élt. Érvelése szerint a felperes perindítása a joggal való visszaélés tilalmába [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:5. §] ütközik, mert a rendkívüli, a felperes által kért formában rendelkezésre nem álló adatmennyiség miatt az érdemi védekezés az adott perben irányadó rövid törvényi határidők alatt nem készíthető el, a bíróság sem képes az iratanyagot megismerni és megalapozott döntést hozni. Ezért a Ptk. 1:5. §-a alapján a kérelem teljesítését jogszerűen tagadta meg. Az Infotv. 30. § (2) bekezdése pedig biztosítja az adatigénylő által választott teljesítési módtól való eltérés lehetőségét, a betekintéssel a felperes a közérdekű információk megismeréséhez fűződő jogát korlátlanul gyakorolhatja.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a felperes számára a megtekintés lehetőségének biztosításával tegye megismerhetővé az alperes és a konzorcium között 2019. december 20. napjától 2024. április 26. napjáig megkötött vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódó, papír alapon rendelkezésre álló médiamixet és médiatervet, médiavásárlást, kampány-nyomonkövetést, optimalizálást, utóértékelést, hatékonyságvizsgálatot, médiakutatást, akként, hogy megállapítható legyen, hogy azok mely vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódnak. Kötelezte továbbá az alperest, hogy a felperes számára adja ki másolatban, adathordozón az alperes és a konzorcium között 2019. december 20. napjától 2024. április 26. napjáig megkötött vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódó, elektronikusan rögzített adat formájában rendelkezésre álló médiamixet és médiatervet, médiavásárlást, kampány-nyomonkövetést, optimalizálást, utóértékelést, hatékonyságvizsgálatot, médiakutatást, akként, hogy megállapítható legyen, hogy azok mely vállalkozási keretszerződésekhez kapcsolódnak. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint a perben nem vitatott, hogy a kért adatok közérdekű adatok, melyeknek az alperes a kezelője.

[10] Az elsőfokú bíróság megállapította, az Infotv. 30. § (7) bekezdése nem zárja ki, hogy a közfeladatot ellátó szervek gazdálkodásával, vagyonaival kapcsolatos adatok közérdekű adat

megismerése iránti kérelem előterjesztésével megismerhetők legyenek; hanem azt teszi lehetővé, hogy az adatkezelő az adatigénylést a kérelemtől eltérően, az Infotv. 30. § (7) bekezdésében felsorolt adatokra korlátozva teljesítse. Megítélése szerint az Infotv. 30. § (7) bekezdése jelen ügyben nem alkalmazható, ugyanis a rendkívüli iratmennyiség és a kérelemmel érintett közel négy és fél éves időtartam ellenére, az alperes és a megjelölt konzorciumra és az alperes által ellátott közfeladatok korlátozott körére vonatkozó adatigénylés nem irányul az alperes gazdálkodásának átfogó, számlaszintű, tételes ellenőrzésére.

[11] Az elsőfokú bíróság jogértelmezése szerint a felperes joggyakorlása nem minősül rendeltetésellenesnek vagy visszaélésszerűnek [Ptk. 1:5. § (1) bekezdés]. Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése és a 39. § (2) bekezdése alapján a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjogot gyakorolta. A kérelem érdemi közérdekű adattartalommal bíró információ megismerésére irányult; a felperest igazolhatóan nem vezette személyes motiváció, sem vélt vagy valós konfliktus retorziója. A teljesítés módjaként a betekintés biztosítását határozta meg, ugyanis a kért adatmennyiség miatt az adatok elektronikus újrarögzítésével, mint másolatkészítéssel együtt járó teljesítés aránytalan nehézsége ekként kiküszöbölhető. A felperes az adathordozón rendelkezésre álló adatok adathordozón történő átvételével a keresetének megfelelő formában tárolt adatokhoz jut; amely teljesítési mód ugyancsak alkalmas a teljesítés aránytalan nehézségeinek a kiküszöbölésére.

[12] Mindkét fél fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és arra kötelezte az alperest, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott valamennyi adatot elektronikus adathordozón adja ki a felperesnek.

[13] A másodfokú bíróság indokai szerint adott ügyben az Infotv. 31. § (2) bekezdése alapján az alperes által hivatkozott megtagadási okok jogszerűségét kellett vizsgálnia.

[14] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a felperes közérdekű adat megismerése iránti igénye nem az Infotv. 30. § (7) bekezdése szerinti számlaszintű ellenőrzésre irányult; továbbá e jogszabályi rendelkezés nem szolgál alapul a megismerési igény teljesítésének teljes körű megtagadásához. A kérelem nem az alperes tételes ellenőrzésére irányult; a felperes egy konkrétan meghatározott keretszerződés alapján létrejött egyedi keretszerződések és szerződések vonatkozásában a teljesítést kívánta megismerni. Az alperes feladatkörébe nem csak a kormányzati kommunikáció tartozik, hanem egyéb más feladatkörök is. Ezen egyik feladatkörén belül létrejött egyedi keretszerződés vonatkozásában, az egyedi szerződésekkel kapcsolatos teljesítésre vonatkozó adatok iránti megismerési igény nem tekinthető sem az alperes tételes ellenőrzésének, sem a gazdálkodása átfogó ellenőrzésének. A számlaszintű ellenőrzés a gazdálkodás jogszerűségének vizsgálata érdekében más jellegű adatkör megismerésére irányul.

[15] A másodfokú bíróság a joggal való visszaélésre alapított védekezéssel összefüggésben abból indult ki, hogy a felperes az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében biztosított alapjogát érvényesíti, kiemelkedő összegű közpénz felhasználásával kapcsolatos teljesítésekre vonatkozó adatok kiadását kéri. Hivatkozott az Alkotmánybíróság gyakorlatára, amely szerint az igényelt adatok nagy mennyisége vagy teljesítéséhez az alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan igénybevétele önmagában nem megtagadási ok, a kérelem teljesítése az alperes közfeladatainak ellátását csak szélsőséges esetben béníthatja meg {13/2019. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [54] és [56]}. Az igényelt adatok nagy mennyisége miatt az adatigénylés nem minősül joggal való visszaélésnek, az alapjog érvényesíthetőségét a Ptk. rendelkezései nem írhatják felül. Figyelemmel arra, hogy az alperes milyen közigazgatási szerv, az adatigény teljesítése nem bénítja meg működését. Az alperes a perbeli szerződések teljesítéshez közpénzt használt fel, az átláthatóság biztosítása pedig azt is feltételezi, hogy a vállalkozási szerződés teljesítéséhez kapcsolódó

dokumentumok kellően áttekinthető, kereshető formában kerüljenek rendszerezésre az alperes által.

[16] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy a betekintés akkor tekinthető általánosságban az adat megismerése iránti igény megfelelő teljesítésének, ha ahhoz a felperes hozzájárult, ez pedig jelen esetben nem valósult meg. Adott ügyben a rendkívüli iratmennyiség következtében önmagában a betekintés nem eredményezi az információszabadság valóságos érvényesülését. A betekintés nem biztosítja az információszabadsághoz való jog részjogosítványát képező, a közérdekű adatok terjesztéséhez való jog érvényesülését. Ezért az Infotv. 29. § (3) bekezdés szerint a felperes másolatra jogosult az általa igényelt adatokról. A papír alapon rendelkezésre álló iratok másolásához képest a papíralapú iratok digitalizálása a technika jelenkori fejlettsége folytán ténylegesen többlet munkaterhet, és így aránytalan nehézséget nem okozhat az alperes számára, továbbá az költségtakarékosabb megoldás. Ezért az alperes a kért adatokat elektronikus formában köteles közölni.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[17] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

[18] Megsértett jogszabályként a Pp. 279. § (1) bekezdését, a 346. § (5) bekezdését, az Infotv. 30. § (2) és (7) bekezdését és a Ptk. 1:5. §-t jelölte meg. Állította, hogy a másodfokú bíróság jogkérdésben eltért a Kúria precedens határozataiban foglaltaktól.

[19] Az alperes felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet azért sérti az Infotv. 30. § (7) bekezdését, mert e jogszabályi rendelkezésben az a jogalkotói szándék testesül meg, hogy az egyedi adatigényléstől meg kell különböztetni a közfeladatot ellátó szervek gazdálkodásának célszerűségét, eredményességét, valamint törvényességét érintő ellenőrzés lefolytatására külön törvényben feljogosított szervek eljárásait, amely időszakonként rendszeres, vagy alapos okból rendkívüli részletes, bizonylati szintű ellenőrzést jelent. Ezt figyelembe véve kell egyensúlyt tartani a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjog társadalmi rendeltetése, lényegi tartalma és a fenti jellegű ellenőrzésekre hivatott állami szervek működése között. Az előbbi nem helyettesíti és nem veszi át az arra feljogosított ellenőrző szervek törvényességi és ellenőrzési jogosítványait, mert az átláthatóság és az elszámoltathatóság nem ekvivalens fogalmak. A perbeli adatigénylés tételes ellenőrzésére irányul: egy jelentős vállalkozási keretszerződés teljesítésének teljeskörű dokumentációjára, amely négy évnyi terjedelemben foglalja magában a teljesítés során keletkezett valamennyi adatot. Ez minőségében kimeríti a tételes ellenőrzés fogalmát, hiszen a teljesség igényével egy meghatározott tevékenység egészének áttekintésére irányul, az alperes tevékenységének és működésének átfogó ellenőrzése. Az alperest csupán az Infotv. 30. § (7) bekezdése szerinti adatok közlésére lehetett volna kötelezni. Azonban ezek az adatok elismerten a felperes birtokában vannak, melyek ismételt közlésére az alperes nem kötelezhető, ezért a kereset elutasításának lett volna helye.

[20] Érvelése szerint a másodfokú bíróság a Ptk. 1:5. § (1) bekezdését megsértve kötelezte az adatok kiadására. Kifejtette, hogy közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indítható perben irányadó eljárásjogi rendelkezések alapján a védekezés kidolgozására rendelkezésre álló rövid időköz, az igényelt adatmennyiség nem tette lehetővé

a bírói gyakorlat által elvárt terjedelmű, adekvát ellenkérelem kidolgozását. Ezek a körülmények a felperes számára már a perindítást megelőzően ismertek volt, ezért a felperes visszaélt az eljárás kezdeményezési jogával, amikor a kirívóan nagy mennyiségű adat kiadása érdekében eljárást kezdeményezett az alperessel szemben. Ennek következtében az alanyi jog gyakorlása jogellenes, amelyet alátámaszt az elsőfokú bíróság megállapítása is, amely szerint a felperes magatartása sérti a Pp. alapelveit.

[21] Rámutatott, hogy a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, amely szerint a felperes adatigénylésének teljesítése nem jár bénító hatással, figyelemmel arra is, hogy „milyen jellegű közigazgatási szerv az alperes” {másodfokú ítélet [49]} sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését és a Pp. 346. § (5) bekezdését.

[22] Kifejtette, hogy ez a kijelentés az általánosság szintjét sem éri el, továbbá a másodfokú bíróság azt sem mutatta be, hogy mit kell érteni az alperesnek tulajdonított jellegén és az milyen logikai összefüggésben áll az adatigény teljesíthetőségével. A „milyen jellegű közigazgatási szerv az alperes” megállapítással ugyanis sem ténymegállapítás, sem jogi következtetés nem indokolható; továbbá a jogerős ítélet egyáltalán nem tartalmaz arra vonatkozó indokolást, hogy az általa megjelölt következtetés esetében milyen tények mérlegelését végezte el, ennek során mit vett irányadónak. Ezért az általánosság szintjén sem állapítható meg, hogy az alperes „milyenségére” vonatkozó megállapításának mi az indoka.

[23] A másodlagos felülvizsgálati kérelmével összefüggésben állította, hogy a jogerős ítéletnek a teljesítés módjára vonatkozó megállapítása sérti az Infotv. 30. § (2) bekezdését, és eltér a Kúria precedens határozata szerinti jogértelmezéstől. A Kúria jogértelmezése szerint, ha érdemi okból kivitelezhetetlen az adatigénylés teljesítése, akkor a felperes nem ragaszkodhat az általa követelt teljesítési módhoz és ez nem tekinthető az alapjog-gyakorlás korlátozásának (Kúria Pfv.IV.22.360/2017/11., Pfv.IV.20.502/2024/6.). Kifejtette, hogy a papír alapon tárolt adatok elektronikus rögzítése és azokból másolat készítése az adatmennyiség következtében az Infotv. 29. § (2) bekezdésében meghatározott körülményeket meghaladó feltételek miatt lehetetlen; mindez az általános irodai eszközöket meghaladó adatrögzítési technológiával bíró eszközállományt és annak üzemeltetésére képes munkaerőt igényel.

[24] Állította, hogy a betekintés útján történő teljesítés is járhat az alperes alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételeivel, mert az alperes által felajánlott, az iratok teljes terjedelmére kiterjedő betekintési jog gyakorlásához is szükség lehet olyan alperesi munkaerőre, aki az iratok megismerésében közreműködik. A jogerős ítélet szerinti teljesítési mód az adatmennyiség miatt aránytalan nehézséget okoz; az aránytalan nehézség kiküszöbölése a betekintés biztosításával lehetséges. A betekintés nem zárja el a felperest a teljes iratanyag megismerésétől, az adatok jegyzetelés útján történő rögzítésétől, továbbá attól sem, hogy a megjelölt adatokról másolatot kérjen.

[25] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem részben alapos az alábbiak szerint.

[27] A felülvizsgálati eljárásban az nem vitatott, hogy az alperes közfeladatot ellátó szervként kezeli a felperes keresetében megjelölt közérdekű adatokat, amelyek a feladatai gyakorlása során keletkeztek. Ezért a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának azt kellett megítélnie, hogy a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat sértve kötelezte-e az alperest a keresetben megjelölt adatok elektronikus adathordozón való kiadására.

[28] Az alperes elsődleges felülvizsgálati kérelmében megtagadási okként valamennyi adat tekintetében az Infotv. 30. § (7) bekezdésére hivatkozott, ezért elsődlegesen a Kúria is ezt vizsgálta. A Kúria jogértelmezése szerint az alperes állításával szemben a felperes adatmegismerés iránti igénye nem eredményez átfogó, számlaszintű ellenőrzést, a jogerős ítélet nem ütközik az Infotv. 30. § (7) bekezdésébe a következők miatt.

[29] Az Infotv. 30. § (7) bekezdése alapján a közfeladatot ellátó szerv gazdálkodásának átfogó, számlaszintű, illetve tételes ellenőrzésére irányuló adatmegismerésekre külön törvények rendelkezései irányadók; erre való hivatkozással az adatkezelő az adatigénylést, az igénylés tárgyát képező irat másolata helyett a jogviszonyok alanyainak, a jogviszony típusának, a jogviszony tárgyának, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás mértékének és teljesítése időpontjának megjelölésével is teljesítheti.

[30] Az Infotv. 30. § (7) bekezdését beiktató, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2013. évi XCI. törvény 3. §-ához fűzött törvényi indokolás értelmében „a közfeladatot ellátó szervek gazdálkodásának célszerűségét, eredményességét, valamint törvényességét érintő ellenőrzések lefolytatására külön törvényben meghatározott szervek jogosultak és nem az Infotv. szerinti adatigénylő. E rendelkezés nem zárja ki azt, hogy az állampolgárok a közfeladatot ellátó szervek költségvetésével, a költségvetését érintő juttatásokkal, kedvezményekkel, vagyonának kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével, támogatások felhasználásával kapcsolatos egyes adatokat megismerhessenek”.

[31] A Kúria egyetért az eljárt bíróságok álláspontjával abban a kérdésben, hogy az alperes által megkötött, közpénz felhasználását érintő vállalkozási keretszerződés teljesítésével kapcsolatos adatok megismerése iránti igény nem minősül az alperes feladatai ellátásával kapcsolatos, a teljes gazdálkodását érintő tételes ellenőrzésének, az ugyanis kizárólag egy konkrét vállalkozási keretszerződés teljesítésével kapcsolatos adatok megismerésére vonatkozik. Önmagában amiatt, hogy az adatmegismerés iránti igény jelentős mennyiségű irat kiadásával teljesíthető, nem minősül az Infotv. 30. § (7) bekezdése alapján a közfeladatot ellátó szerv gazdálkodására vonatkozó, külön törvényben az alperes ellenőrzésére feljogosított szerv adatmegismerésének. Az alperes védekezése körében ugyanis konkrétan azt nem jelölte meg, hogy a felperes kérelme az ellenőrzésére törvény által feljogosított melyik szerv eljárásának feleltethető meg, csupán általános tényállításokat fogalmazott meg ezzel kapcsolatban. Ezért a Kúriának e körben a megismerni kért adatkör terjedelmét nem kellett vizsgálnia.

[32] Mindezek alapján a másodfokú bíróság helytállóan, a Kúria jelen ügyben is irányadó gyakorlatának megfelelően (Pfv.IV.21.957/2018/7., Pfv.IV.20.148/2019/8., Pfv.IV.20.277/2020/7., Pfv.IV.20025/2023/6.) ítélte meg, hogy a felperes keresete nem irányul az alperes tételes ellenőrzésére.

[33] A Kúria megítélése szerint az alperes által megjelölt Ptk. 1:5. § (1) bekezdés sérelme sem állapítható meg.

[34] A másodfokú bíróság ennek vizsgálata körében helytállóan indult ki abból, hogy az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített gyakorlata értelmében az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerinti közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog (összefoglaló néven: információszabadság) „[a]z informáltsághoz való jogot, az információk megszerzésének szabadságát és állami elismerését, továbbá biztosítását jelenti.

[35] Az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok részére alkotmányos kötelezettséggként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. Az Alaptörvényben védett alapjogok esetén a bíróságoknak a jogszabályok által kijelölt értelmezési kereteken belül kell azonosítaniuk az eléjük kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, valamint a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmezniük {3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [47], 3080/2024. (II.9.) AH határozat, Indokolás [34], 3112/2022. (III.23.) AB határozat, Indokolás [25]}.

[36] Az információkhoz való hozzáférhetőség, az információk szabad áramlása különösen a közhatalom és az állam szervei tevékenységének átláthatósága körében alapvető jelentőségű {34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 185, megerősítve: 13/2019. (IV. 8.) AB határozat (a továbbiakban: Abh), Indokolás [27]}. Az információszabadság és az azon alapuló alapjogi jogviszony tartalma kötelezettséget teremt a közfeladatot ellátó szervek és személyek számára, hogy bizonyos, a közfeladataikkal összefüggésbe hozható, illetve azt jellemző adatokat proaktív módon nyilvánosságra hozzanak, vagy igény esetén hozzáférhetővé tegyenek. Másrésről pedig a közösség minden tagját megilleti a jog ezen adatok megismerésére és terjesztésére. {Abh., Indokolás [38]}.

[37] A Kúria jelen ügyben is irányadó, a közérdekű adatmegismerés iránti igény tárgyában adott jogértelmezése szerint joggal való visszaélésnek minősül személyes motivációval, mintegy vélt konfliktus miatti retorzióként igényelni speciális információkat, amelyeknek érdemi közérdekű adattartalmuk alig van. Az ilyen motivációjú, személyes érdek által vezérelt joggyakorlás nem felel meg az alanyi jog fentiekben részletezett társadalmi rendeltetésének. A Ptk. 1:5. §-a ugyanis nem határozza meg a joggal való visszaélés fogalmát, nem kapcsolja kifejezetten össze a joggal való visszaélés tilalmát a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével (Kúria Pfv.IV.20.130/2024/7., Pfv.IV.20.557/2024/6., Pfv.IV.20.861/2022/7.).

[38] Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy „a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok”.

[39] A felperes adatigénylése az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésében nevesített, több milliárd forint összegű közpénz felhasználására vonatkozik. Ebből következően a Kúria jogértelmezése szerint a felperesnek az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésén, a 39. cikk (2) bekezdésén és az Infotv. 26. § (1) bekezdésén alapuló közérdekű adatigénye és a perindítása – a fent kifejtettek alapján – semmilyen szempontból nem minősül (minősíthető) joggal való visszaélésnek.

[40] Az Infotv. 21/A. fejezet szerinti, a közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indítható per szabályait beiktató, az Európai Bizottsággal való megegyezés érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2022. évi XL. törvényhez fűzött általános indokolás szerint az eljárási szabályok módosításának (a korábbiakhoz képest rövidebb eljárási határidők meghatározásának) a célja e perek lefolytatásának gyorsítása, illetve hatékonyságának növelése. Az eljárási szabályok módosítása mellett az Infotv. a jelentős

menyiségű adat megismerésére irányuló kérelem esetén az adatkezelő számára változatlanul a válaszadási határidő meghosszabbításának (vö. Infotv. 29. § (2) bekezdés), továbbá költségtérítés megállapításának a lehetőségét (vö. Infotv. 29. § (3) bekezdés) biztosítja; az Abh.-ban kifejtettek értelmében pedig ez a hivatkozás az Infotv. rendelkezései alapján nem elutasítási ok {Abh. Indokolás [54]}. A kötelező előzetes adatmegismerés iránti kérelem miatt pedig az alperes nem a felperes perindításával szerzett tudomást az adatigényléséről.

[41] A Kúria ezeknek a körülményeknek az együttes értékelése alapján egyetért a másodfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a kereset megítélése tárgyában a perrendtartásban meghatározott törvényi határidők a felperes érdekkörén kívül esnek, az Infotv. 31/A-C. §-ban előírt határidők miatt a felperes joggyakorlása nem minősíthető joggal való visszaélésnek.

[42] A Kúria megállapítása szerint az alperes érvelésével szemben a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését és a 346. § (5) bekezdését. Az alperes által sérelmezett mondat ugyan nem tartalmazza egyértelműen, hogy az alperes „milyen jellegű közigazgatási szerv” {jogerős ítélet [49]}. Azonban a másodfokú bíróság jogerős ítéletének indokolása több helyen hivatkozik arra, hogy az alperes közfeladatot ellátó szerv; továbbá idézi e körben az Alkotmánybíróság gyakorlatát, amely szerint a közfeladatot ellátó szerv a közfeladatainak ellátását a közfeladatainak ellátásával összefüggő adatokra vonatkozó adatigénylés teljesítése csak kivételesen béníthatja meg. A jogerős ítélet megfogalmazása alapján megfelelően alátámasztott a másodfokú bíróságnak az a jogértelmezése, hogy az alperes számára az adatigény teljesítése közfeladatot ellátó szerv jellege miatt nem jár bénító hatással.

[43] Mindezeket követően a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet szerinti teljesítési mód meghatározása sérti-e az Infotv. 30. § (2) bekezdését.

[44] Az Infotv. 30. § (2) bekezdése értelmében az adatigénylésnek közérthető formában és – amennyiben ezt az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes – az igénylő által kívánt formában, illetve módon kell eleget tenni. Ha a kért adatot már korábban elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is.

[45] A Kúria jelen ügyben is irányadó, precedens határozatában kifejtett jogértelmezése szerint az adatkezelő alperesnek alapvetően az igénylő felperes által kért és a jogszabály által megengedett módon kell az adatigénylést teljesíteni. A betekintés felajánlása érdemben akkor minősül joghatályos teljesítésnek, ha az igénylő az eredetileg kért közlési mód helyett azt kifejezetten elfogadja. A felperes jogosult ragaszkodni az általa igényelt teljesítési módhoz, kivéve, ha az érdemi okból kivitelezhetetlen (Kúria Pfv.IV.22.360/2017/11.). Az Infotv. 30. § (2) bekezdése alapján az igénylő által meghatározott teljesítési módtól eltérő teljesítés akkor lehetséges, ha az igénylő által meghatározottak szerinti teljesítés aránytalan nehézséget okoz. Ezért a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy kizárólag a felperes hozzájárulása esetén lehetséges a kérelemtől eltérően – akár betekintés biztosításával – az adatigény teljesítése, sérti az Infotv. 30. § (2) bekezdését, ellentétes a Kúria precedens határozatában kifejtett jogértelmezéssel. A másodfokú bíróság jogerős ítéletében nem indokolta meg, hogy a teljesítési mód meghatározásánál miért hagyta figyelmen kívül a zártan csatolt iratok tartalmát.

[46] A Kúria megvizsgálta az alperes által zártan kezelt iratként csatolt 24 doboz iratanyagot és megállapította, hogy 17 dobozban több százas nagyságrendben kizárólag a hirdetések megjelenését alátámasztó támpéldányok (különböző sajtókiadványok) találhatók. A Kúria a csatolt iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a teljesítést igazoló támpéldányoknak teljes terjedelemben történő elektronikus rögzítése az Infotv. 29. § (2) bekezdése szerinti 15 napos, de a 15 nappal meghosszabbított határidőn belül is aránytalan nehézséget okoz az alperesnek. Ezen túlmenően a több ezer oldal sajtótermék (a teljesítés

igazolása mellett ugyanis más tartalmat is hordoznak) teljes terjedelmű digitalizációja ellentétes az Infotv.30. § (2) bekezdése értelmezése körében az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott értelmezési szempontoknak, mivel nem felel meg a józan észnek és a közjónak, nem gazdaságos célt szolgál.

[47] A Kúria megítélése szerint e körülmények miatt az alperes jogszerűen teljesítheti a teljesítést igazoló támpéldányok megismerését azok megtekintésének biztosításával. Ezért a másodfokú bíróság e vonatkozásban az Infotv. 30. § (2) bekezdését megsértve kötelezte az alperest a támpéldányok elektronikus másolat kiadásával történő teljesítésre. A Kúria kiemeli, hogy a támpéldányok esetén a megtekintés biztosítása nem jelenti az információszabadsághoz való jog korlátozását, ugyanis az igénylő megtekintés útján is meggyőződhet a teljesítés megtörténtéről, akár az elektronikus adathordozón kiadott egyéb dokumentumok tartalmával összevetve.

[48] Mindezek alapján a Kúria a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperest a teljesítést alátámasztó támpéldányok megtekintésének biztosítására kötelezte az Infotv. 30. § (2) bekezdése alapján. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése értelmében hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[49] Önmagában amiatt, hogy az adatmegismerésére irányuló igény jelentős mennyiségű irat kiadásával teljesíthető, az adatigény nem tekinthető az Infotv. 30. § (7) bekezdése alapján a közfeladatot ellátó szerv gazdálkodására vonatkozó, a külön törvényben az alperes ellenőrzésére feljogosított szerv adatmegismerésének.

[50] Az adatkezelőnek elsősorban az igénylő által kért módon kell teljesítenie az adatigénylést. Az igénylő által meghatározott teljesítési módtól eltérő teljesítésre akkor van lehetőség, ha az aránytalan nehézséget okoz.

Záró rész

[51] A felek a felülvizsgálati eljárás során részben pervesztesek, ezért Kúria a Pp. 83. § (2) bekezdés alapján akként határozott, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére.

[52] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *o)* pontja szerint illetékmentes.

[53] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[54] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. április 29.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghe dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró